

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci žalobce: **V. Š.**, nar. X, bytem X, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Praha 8, Černého 517/13, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245/2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2015, čj. 11569/DS/2015/SR, **t a k t o :**

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl jako opožděné odvolání žalobce do rozhodnutí Městského úřadu Jičín (dále také jen "správní orgán I. stupně") ze dne 23. 1. 2015, čj. Mulc/2014/9866/DOP/MoE, kterým byl uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), v souvislosti s porušením ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 6.000,- Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení. Uvedl, že správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí čj. Mulc/2014/9866/DOP/MoE dne 26. 1. 2015, proti kterému podal žalobce blanketní odvolání a současně s ním zaslal plnou moc pro M. J. Tento zmocněnec byl přípisem ze dne 25. 3. 2015 vyzván k doplnění odvolání, to však doplněno nebylo.

Žalovaný shledal, že odvolání bylo podáno opožděně, neboť rozhodnutí orgánu I. stupně bylo žalobci doručeno prostřednictvím zmocněnce dne 9. 2. 2015, a to fikcí podle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Proti tomuto rozhodnutí bylo možné podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho oznámení. S poukazem na ustanovení § 24 odst. 1 a § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu žalovaný uvedl, že konec lhůty pro podání odvolání připadl na neděli 8. 2. 2015, přičemž rozhodnutí bylo doručeno až v pondělí 9. 2. 2015. Lhůta pro podání odvolání začala běžet dnem následujícím ode dne oznámení (doručení) tohoto rozhodnutí, proto mohl žalobce podat odvolání ještě dne 24. 2. 2015. Žalobce podal odvolání až dne 20. 3. 2015. Napadené rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 25. 2. 2015.

Předmětné rozhodnutí ze dne 23. 1. 2015 doručoval správní orgán I. stupně žalobci, resp. jeho zmocněnci K. S. (žalobce byl touto osobou zastupován do 23. 3. 2015), na elektronické adresy ... a ... Zásilka byla na zvolené e-mailové adresy z výpravny Městského úřadu Jičín odeslána úspěšně. Nebyla však adresátem potvrzena zprávou jeho uznávaným elektronickým podpisem, proto bylo doručováno prostřednictvím doručovatele poštovních zásilek České pošty, s. p., na adresu zástupce K. S., U S. 1622, Š. Na doručence byl uveden pokyn „uložit jen 10 dní“ a „nevracet, vložit do schránky“. Dále bylo vyplněno prohlášení doručujícího orgánu, že adresátovi byla zanechána výzva a poučení o právních důsledcích nevyzvednutí nebo odmítnutí převzetí zásilky dne 29. 1. 2015, zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí ode dne 29. 1. 2015. Proto byla dle žalovaného zásilka doručena v souladu s ustanovením § 24 odst. 1 správního řádu, tj. fikcí, dne 9. 2. 2015. Zásilka byla vložena do poštovní schránky zmocněnce dne 10. 2. 2015 a měl tak reálnou možnost seznámit se s jejím obsahem. Dle žalovaného proto nastaly účinky doručení tohoto rozhodnutí. K otázce „dojití“ zásilky do rukou adresáta poukázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2622/2006.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhl jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalobce namítá, že správní orgán I. stupně a následně i žalovaný jako orgán odvolací postupem při doručování porušily jeho právo na řádné řízení před orgánem veřejné moci ve smyslu článku 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, když součástí tohoto práva je i řádné doručování písemností a zejména rozhodnutí orgánů veřejné moci ve smyslu vnitrostátních předpisů upravujících doručování. Správními orgány byl porušen rovněž článek 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, když nevykonávaly veřejnou moc při doručování způsobem, který stanoví jednotlivá ustanovení správního řádu upravující doručování.

Žalobce uvedl, že původně si jako svého zmocněnce zvolil K. S. (trvale bytem X), kterému dne 14. 5. 2014 udělil plnou moc, na které je uvedeno, že zmocněnec

žádá o doručování veškerých písemností na e-mail: ... V písemném podání ze dne 14. 5. 2014 nazvaném „Vyjádření ke spisu - doplnění svědků“ odeslaném správnímu orgánu I. stupně z e-mailové adresy ... a opatřeném elektronickým podpisem dne 15. 5. 2014 na straně 4, odstavec první, zmocněnec uvedl nově: „Žádám správní orgán, Městský úřad Jičín a též odvolací správní orgán, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, o zaslání předvolání a veškerých dalších písemností na moji elektronickou adresu ..., kdy tato elektronická adresa je opatřena zaručeným elektronickým podpisem a veškerou doručenou poštu si přebírám v souladu se správním řádem.“ Dle žalobce byly správní orgány od obdržení této zprávy povinny zasílat písemnosti výlučně na nově uvedenou elektronickou adresu zmocněnce ... Pouze doručování na tuto adresu by mělo právní účinky. Pokud doručovaly na dřívější adresu ..., doručovaly v rozporu se správním řádem. Přitom zmocněnci nebylo doručeno na jeho elektronickou adresu ... ani sdělení, že mu nebude na tuto adresu doručováno a ani rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Žalobce zastává názor, že odvolání podané novým zmocněncem M. J. dne 20. 3. 2015, mělo být posouzeno ve smyslu ustanovení § 84 odst. 1 správního řádu jako odvolání proti neoznámenému rozhodnutí. Ten totiž podal odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně z opatrnosti (elektronicky z e-adresy ...), neboť se od dřívějšího zmocněnce žalobce dozvěděl, že mu byla zaslána výzva k odevzdání řidičského průkazu a že tedy zřejmě došlo k vydání negativního rozhodnutí ve věci.

S poukazem na ustanovení § 19 odst. 3, odst. 8 a odst. 9 správního řádu žalobce zopakoval, že první zmocněnec žalobce K. S. tak využil svého práva požádat správní orgán o doručování na elektronickou adresu, přičemž uplatnění tohoto práva odpovídá výslovná povinnost správního orgánu podle takovéto žádosti doručovat s výjimkou, že by to vylučoval zákon nebo povaha věci. Zákon a ani povaha věci žádost zmocněnce o doručování na elektronickou adresu však objektivně nevylučovala. Žalobce v této souvislosti odkázal i na důvodovou zprávu ke správnímu řádu, kde je k novým ustanovením o doručování uvedeno: *„Kromě nové úpravy doručování pomocí elektronických prostředků návrh obsahuje některé instituty, které by měly účastníkům řízení výrazným způsobem ulehčit život. Jedná se zejména o možnost účastníka oznámit správnímu orgánu adresu pro doručování.“*

Dle žalobce jakýkoliv marný pokus o doručení na mailovou adresu zmocněnce nijak nezpomaluje průběh správního řízení, neboť podle ustanovení § 19 odst. 8 správního řádu při nesplnění tam uvedených podmínek je správní orgán povinen přistoupit k obvyklému způsobu doručení. Žalobce nijak nezpochybňuje právo správního orgánu učinit faktické rozhodnutí, že již nebude na elektronickou adresu adresáta doručovat s odůvodněním, že mu adresát doručení elektronických písemností opakovaně nepotvrzuje. Správní orgán I. stupně však byl povinen, pokud se rozhodl nevyhovět žádosti zmocněnce žalobce na zasílání písemností na elektronickou adresu, o tom zmocněnce informovat na jím určenou adresu pro doručování, a to ... K tomu žalobce poukázal na komentáře ke správnímu řádu (Správní řád - komentář, autor JUDr. Josef Vedral, Ph.D., II. aktualizované a rozšířené vydání k lednu 2012, str. 249; Správní řád – komentář, autorský kolektiv Jemelka/Pondělíčková/Bohadlo, 4. vydání, rok vydání 2013) a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2011, sp. zn. 20 Cdo 4660/2009.

Závěrem žalobce uvedl, že podle ustanovení § 19 odst. 3 správního řádu správní orgán doručuje na elektronickou adresu, zejména může-li to přispět k urychlení řízení, avšak správní orgány toto ustanovení interpretují tak, že správní orgán doručuje na elektronickou adresu jen tehdy, má-li za prokázané, že takový způsob doručování může přispět k urychlení řízení. Zákon však nestanoví nutnost pozitivní zkušenosti s takovým způsobem doručování z dřívější činnosti správního orgánu vůči adresátovi. Zákon toliko stanoví, že na elektronickou adresu se doručuje tehdy, může-li (tj. existuje-li hypotetická, nikoli nereálná možnost) takové doručování přispět k urychlení řízení. Žalobce zastává názor, že v obecné rovině doručování na elektronickou adresu může vždy přispět k urychlení řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, zopakoval argumentaci v něm uvedenou a navrhl zamítnutí žaloby. Připustil, že původní zmocněnec žalobce K. S. požádal orgán I. stupně o doručování na svoji elektronickou adresu ..., a to v podání nazvaném vyjádření ke spisu – doplnění svědků ze dne 14. 5. 2015. Vzhledem k tomu, že se jednalo o podání z téhož dne obsahující odlišné adresy pro doručování, vyzval správní orgán I. stupně e-mailem ze dne 15. 5. 2014 zmocněnce, aby si zvolil e-mailovou adresu, na kterou chce zasílat písemnosti, jinak mu správní orgán bude zasílat písemnosti cestou České pošty. Toto sdělení bylo zasláno na adresu trvalého pobytu a též e-mailem. Zmocněnec však správnímu orgánu nesdělil, na jakou adresu si přeje doručovat, proto bylo rozhodnutí ze dne 23. 1. 2015 doručeno na adresu trvalého pobytu. Žalovaný vyslovil přesvědčení, že v dané věci bylo doručováno řádně.

V replice na vyjádření žalovaného žalobce znovu zrekapituloval otázku doručování orgánem I. stupně zmocněnci K. S. Vyslovil pochybnost o tvrzení žalovaného, že se správní orgán I. stupně pokusil obeslat zmocněnce žalobce elektronicky s dotazem, na kterou ze dvou adres má vlastně doručovat, neboť spis neobsahuje jediný důkaz, že by takovýto písemný dotaz byl odeslán na adresu určenou pro doručování ... Nebyl tak naplněn zákonný předpoklad pro doručení tohoto dotazu (výzvy ke zvolení jedné doručovací adresy) formou poštovní přepravy a nemohla tedy ani nastat fikce doručení a správní orgány tak byly povinny stále doručovat na elektronickou adresu ... Žalobce zastává názor, že veškeré úřední písemnosti byly správními orgány zmocněnci žalobce nesprávně doručovány a nemají právních účinků.

Žalobce v replice dále namítl, že písemností ze dne 11. prosince 2014, čj. MuJc/2014/9866/DOP/Mob měl být vyrozuměn o možnosti prostudovat spis před vydáním meritorního rozhodnutí o přestupku ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Tato písemnost však není podepsaná vlastnoručním podpisem oprávněné úřední osoby Bc. J. Š., a tudíž není platná. Správní orgán právně neúčinně vypravil e-mailovou písemnost, neboť není nejenom podepsána v originále v přestupkovém spisu, ale není opatřena ani jako počítačový soubor v příloze odesílané e-mailové zprávy elektronickým podpisem oprávněné úřední osoby.

Žalobce shrnul, že vadné doručování orgánem I. stupně spočívá v tom, že nezaslal rozhodnutí o přestupku i na e-mailovou adresu pro doručování zmocněnce ..., jak zmocněnec požádal, byť tak učinil zároveň s předložením plné moci, v níž požádal o doručování na doručovací e-mailovou ... Dle žalobce mělo být doručováno na obě adresy anebo měl správní orgán zmocněnce vyrozumět, že mu bude pouze

doručovat na jednu adresu, což se nestalo. Za další vadu označil žalobce to, že spis o přestupku neobsahuje důkaz, že by správní orgán odeslal e-mail zmocněnci, který by obsahoval přílohu, která by mohla být interpretována jako rozhodnutí o přestupku v dopravě se zákazem řízení. Spis o přestupku pak neobsahuje důkaz, že by oprávněná úřední osoba opatřila uznávaným elektronickým podpisem údajně odesílané rozhodnutí o přestupku, jak vyžaduje správní řád. Správní orgán ani neučinil záznam ve spise, že bude nadále doručovat zmocněnci poštou na adresu trvalého pobytu a nepokusil se uvědomit zmocněnce, že mu bude nadále zasílat písemnosti, včetně meritorního rozhodnutí poštou na adresu jeho bydliště.

Při jednání soudu konaném dne 28. 6. 2016 setrvaly obě strany sporu na svých argumentech, procesních návrzích i právních závěrech.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s."). Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že rozhodnutím Městského úřadu Jičín ze dne 23. 1. 2015, čj. MuJc/2014/9866/DOP/MoE, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku, kterého se měl dopustit dne 18. 3. 2014 tak, že při jízdě po pozemní komunikaci v obci Vokšice, nebyla na vozidle, které řídil, tj. na osobním motorovém vozidle tovární zn. VW Touran, registrační značky 5H3 0930, umístěna v přední části státní poznávací značka. Tím měl porušit ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích a naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1 téhož zákona. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 6.000,- Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců a dále mu byla uložena povinnost zaplatit paušální částkou náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Dále ze správního spisu vyplývá, že si žalobce jako svého prvního zmocněnce zvolil K. S., s uvedením trvalého bydliště Š., U S. 1/1622, kterému dne 14. 5. 2014 udělil plnou moc. V textu plné moci je uvedeno, že zmocněnec žádá o doručování veškerých písemností na e-mail: ... V písemném podání (vyjádření ke spisu - doplnění svědků) z téhož dne 14. 5. 2014 odeslaném správnímu orgánu I. stupně z e-mailové adresy ... zmocněnec uvedl, že žádá „správní orgán, Městský úřad Jičín a též odvolací správní orgán, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, o zaslání předvolání a veškerých dalších písemností na elektronickou adresu ..., kdy tato elektronická adresa je opatřena zaručeným elektronickým podpisem a veškerou doručenou poštou si přebírám v souladu se správním řádem.“

Shora specifikované rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 23. 1. 2015 bylo doručováno žalobci, resp. jeho zmocněnci K. S. (který žalobce zastupoval do 23. 3. 2015), na elektronické adresy ... a ... Zásilka nebyla adresátem potvrzena zprávou s jeho uznávaným elektronickým podpisem, proto ji správní orgán následně doručoval prostřednictvím České pošty, s. p., na adresu zmocněnce K. S., X. Na doručence je zaznamenán pokyn „uložit jen 10 dní“ a „nevracet, vložit do schránky“. Doručující orgán na doručence potvrdil, že adresátu byla zanechána výzva a poučení o právních důsledcích nevyzvednutí nebo odmítnutí převzetí zásilky dne 29. 1. 2015.

Zásilka byla téhož dne uložena a připravena k vyzvednutí, do poštovní schránky zmocněnce byla vhozena dne 10. 2. 2015.

Dle žalovaného byla zásilka obsahující předmětné rozhodnutí orgánu I. stupně doručena v souladu s ustanovením § 24 odst. 1 správního řádu, tj. fikcí dne 9. 2. 2015, a rozhodnutí nabylo právní moci dne 25. 2. 2015. Odvolání žalobce ze dne 20. 3. 2015 proto zamítl pro opožděnost. Podstatou žalobcovy obrany proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost je námitka nesprávného postupu při doručení rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 23. 1. 2015 zmocněnci žalobce K. S., když toto rozhodnutí nebylo doručeno na jím zvolenou elektronickou adresu ..., a proto nemohlo dojít k fikci doručení při doručování na jeho adresu trvalého pobytu.

Podmínky pro doručování upravuje správní řád v části druhé, hlavě první, dílu čtvrtém. Ustanovení § 19 odst. 3 správního řádu stanoví, že pokud to nevylučuje zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu,¹⁶⁾ kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu. Poznámka č. 16 pak odkazuje na zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.“

Ustanovení § 19 odst. 8 správního řádu mimo jiné stanoví, že v případě doručování na elektronickou adresu platí, že písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.

Ustanovení § 19 odst. 9 správního řádu stanoví, že pokud nebylo možno doručit písemnost doručovanou na elektronickou adresu adresáta podle odstavce 3 nebo 8, protože se datová zpráva vrátila jako nedoručitelná, učiní správní orgán neprodleně další pokus o její doručení; bude-li další pokus o doručení neúspěšný, doručí písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.

Dle ustanovení § 20 odst. 1 správního řádu se písemnost fyzické osobě doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, [...], nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoliv bude zastižena.

Ustanovení § 23 odst. 1 správního řádu stanoví, že nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží. Dle § 23 odst. 3 písm. b) správního řádu se písemnost uloží u obecního úřadu nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb, pokud se doručuje jejich prostřednictvím. Dle odst. 4 a 5 posledně zmíněného ustanovení se adresát vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné

místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.

Podle § 24 odst. 1 správního řádu, jestliže si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty. Pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu a případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin (§ 40 odst. 1 písm. c/ správního řádu).

Se žalobcem lze jistě obecně souhlasit v tom, že při doručování písemností musí správní orgány dodržovat zákonná pravidla a že v zásadě má účastník řízení právo na doručování na elektronickou adresu, kterou správnímu orgánu sdělí. Své námitky proti doručení rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 23. 1. 2015 jeho zmocněnci K. S. nikoliv na jím zvolenou elektronickou adresu ..., ale na jeho adresu trvalého pobytu, však vnesl zcela izolovaně od další komunikace mezi tímto zmocněncem a správním orgánem, která proběhla v průběhu správního řízení. Otázku správnosti postupu při doručení předmětného prvostupňového rozhodnutí lze však posoudit pouze a právě v tomto celkovém kontextu.

Jak je již uvedeno shora, zástupce žalobce K. S. učinil vůči správnímu orgánu I. stupně podání dne 14. 5. 2014 z e-mailové adresy ... V tomto několikastránkovém podání zmínil požadavek na doručování písemností na elektronickou adresu ... (nutno poznamenat, že „ukrytý“ v části týkající se výsledku navržených svědků). K tomuto podání přiložil plnou moc pro svou osobu rovněž ze dne 14. 5. 2014, v níž požadoval doručování na e-mailovou adresu ... Správní orgán I. stupně za této situace odeslal zástupci žalobce dne 15. 5. 2014 (14:41 hod) na adresu, z níž mu předmětné podání došlo, a to na adresu..., upozornění na nesprávné označení městského úřadu a krajského úřadu (Městský úřad Horažďovice namísto Městského úřadu Jičín a Krajský úřad Plzeňského kraje namísto Krajského úřadu pro Královéhradecký kraj) současně s výzvou, aby si zástupce zvolil jednu ze dvou jím uvedených doručovacích adres. Téhož dne 15. 5. 2014 (17:09 hod.) zástupce žalobce reagoval na uvedenou elektronickou zprávu správního orgánu pouze zasláním opravného podání (s opravenými údaji o městském a krajském úřadu). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce převzetí zmíněné elektronické zprávy nepotvrdil, zaslal mu správní orgán I. stupně dne 16. 5. 2014 na adresu trvalého pobytu vyznění o tom, že vzhledem k nepotvrzení přečtení e-mailové zprávy a nezvolení si pouze jedné doručovací adresy, mu bude doručovat pouze prostřednictvím České pošty. Tato zásilka byla zástupci žalobce doručena postupem dle § 23 a § 24 odst. 1 správního řádu. Vyznění stejného obsahu bylo zástupci žalobce zasláno dne 16. 5. 2014 ještě i na e-mailovou adresu ... (převzetí této zprávy však rovněž nebylo potvrzeno).

Dále zasílal správní orgán I. stupně vyznění o možnosti seznámení se se spisem ze dne 11. 12. 2014 elektronicky na e-mailové adresy zástupce žalobce ..., ... a ... Ze správního spisu (č.l. 151 až 155) je pak zřejmé, že odeslání zprávy proběhlo úspěšně na adresy ... a ..., pokud šlo o adresu ..., systém hlásil trvalou chybu a na tuto adresu se zprávu odeslat nepodařilo. Převzetí zprávy z adres, na které byla

odeslána úspěšně, potvrzeno nebylo, následně správní orgán vyrozumění zaslal na adresu trvalého pobytu zástupce žalobce a k jejímu doručení došlo postupem dle § 23 a § 24 odst. 1 správního řádu.

Žalobou sporované rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 23. 1. 2015 (resp. jeho řádné doručení) bylo jeho zmocněnci K. S. odesláno správním orgánem elektronicky na e-mailové adresy ... a ... (jejich převzetí adresátem potvrzeno nebylo) a na adresu trvalého pobytu zástupce žalobce, a to postupem dle § 23 a § 24 odst. 1 správního řádu.

Z popsaného postupu správního orgánu I. stupně tedy vyplývá, že se zcela správně pokoušel vyjasnit, která ze dvou zástupcem žalobce současně uvedených elektronických adres s požadavkem na doručování písemností má být ta, na kterou žádá doručovat, neboť nebyly obsaženy v jedné listině (jedna ve vyjádření a druhá na plné moci) a současně z podání nevyplýval žádný důvod, který by nasvědčoval tomu, že právě doručování na obě dvě adresy a nejen na jednu z nich, by mělo nějakým způsobem přispět k urychlení řízení. Vzhledem k tomu, že z elektronické adresy, ze které bylo podání se zmíněným požadavkem odesláno (tj....) správní orgán neobdržel potvrzení o převzetí jeho výzvy (a to přestože obratem zástupce žalobce správnímu orgánu zaslal z této adresy další podání), zcela pochopitelně a důvodně zaslal na adresu trvalého pobytu zástupce žalobce vyrozumění o tom, že mu bude nadále doručovat pouze prostřednictvím České pošty (§ 19 odst. 8 správního řádu), současně zaslal stejné vyrozumění zástupci žalobce i na e-mailovou adresu ... Pokud jde o samotné doručení rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 23. 1. 2015, správní orgán po zkušenosti s předchozím marným pokusem o odeslání vyrozumění ze dne 11. 12. 2014 na adresu ... rozhodnutí doručoval již jen na elektronickou adresu zmocněnce žalobce ... a adresu ... (s vědomím rozdílu v diakritice), které byly úspěšně odeslány, nebylo však na ně reagováno ve smyslu ustanovení § 19 odst. 8 správního řádu zprávou adresáta o převzetí. Současně doručoval rozhodnutí na adresu trvalého bydliště zmocněnce. Jak vyplývá ze správního spisu, tak i z vyjádření žalovaného k žalobě, správní orgán rozhodnutí ze dne 23. 1. 2015 na adresu ... nedoručoval proto, že odeslání nebylo možno uskutečnit pro trvalé hlášení chyby.

Nutno připomenout, že účelem možnosti požádat o doručování na elektronickou adresu je docílit urychlení řízení. Účastník správního řízení pak má v zásadě právo na doručování na elektronickou adresu, kterou správnímu orgánu sdělí, avšak správní orgán tomuto požadavku není povinen vyhovět za situace, kdy takovým způsobem účastník doručování záměrně komplikuje (uvádí adresy, na které správní orgán nemůže doručovat z důvodu použití diakritických znamének, v rámci jednoho podání sdělí správnímu orgánu dvě rozdílné adresy, apod.). Takovým postupem totiž účastník nesleduje účel institutu, tj. urychlení řízení, ale naopak zneužívá své právo k tomu, aby správní řízení komplikoval a prodlžoval. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004-48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS (pozn. všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz), zneužití práva soud ochranu neposkytuje.

V této souvislosti lze poukázat na nyní již ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se obdobné procesní strategie žalobcova zástupce K. S.

vystupujícího i v jiných správních řízeních o přestupku, která spočívá v tom, že v průběhu správního řízení mění doručovací adresu tak, že nejprve požádá správní orgán o doručování na elektronickou adresu ... a následně o doručování na elektronickou adresu ... Na doručování na elektronickou adresu s diakritikou však správní orgány nebyly donedávna technicky vybaveny. Přitom sám zástupce žalobce z této adresy svá podání nečinil, ta odesílal právě z adresy bez diakritiky ... (která byla také opatřena elektronickým zaručeným podpisem), nicméně ani z této elektronické adresy přijetí písemností zásadně nepotvrzoval a na adrese pobytu poštu řádně nepřebíral.

Tak např. v rozhodnutí ze dne 24. 7. 2015, čj. 8 As 55/2015-26, Nejvyšší správní soud dovodil, že „...*povinnost správního orgánu doručovat na elektronickou adresu sdělenou účastníkem dle § 19 odst. 3 správního řádu z roku 2004 není absolutní. Jestliže písemnost nelze z objektivních technických důvodů, které zjevně nejsou dočasného či nahodilého charakteru, vůbec odeslat, je možné doručit písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal (§ 19 odst. 8, 9 správního řádu). Uvedené nezbavuje správní orgán povinnosti vést správní spis způsobem, z něhož budou jasně seznatelné důvody, pro něž nebylo možno písemnost odeslat.*“ Objektivní nemožnost doručovat na elektronickou adresu s diakritikou vyplývá v nyní posuzované věci z listin založených ve správním spise, z nichž je zřejmé, že při pokusu o doručení na elektronickou adresu s diakritikou byla vložená adresa vyhodnocena jako neplatná, byla vygenerována chyba a odeslání nebylo možné dokončit. Na této objektivní překážce v odesílání nic nemění ani nesprávná poznámka na č.l. 150 správního spisu, že „doména ... neexistuje“, neboť i přes tuto poznámku pokusy o odeslání správní orgán učinil. Jestliže nemohl rozhodnutí na elektronickou adresu s diakritikou odeslat, nestalo se tak v důsledku pochybení jeho zaměstnance či jednorázové technické závady, ale v důsledku systémového problému technického charakteru, kdy správní orgán nebyl ke komunikaci na takovou adresu tomu patřičně softwarově vybaven. To navíc potvrdila i pověřená pracovnice žalovaného při jednání soudu. Ostatně byť doménová jména či emailové adresy již mohou obsahovat diakritická znaménka, ani v současnosti nejde o zcela standardní a běžnou součást adres užívaných pro elektronickou komunikaci.

Obecně je možno souhlasit se žalobcem, že si účastník může zvolit e-mailovou adresu vycházející z výslovnosti jeho příjmení a že nedostatečná technická vybavenost správního orgánu by neměla jít k tíži účastníka řízení. V daném případě však věc stojí poněkud jinak. Zástupce žalobce K. S. vystupuje a vystupoval v mnoha řízeních přestupců, a to nejen u zdejšího krajského soudu, ale i před Nejvyšším správním soudem (jak vyplývá z jeho i zde citované judikatury) a měl zkušenost s tím, že správní orgány nejsou schopny doručovat na elektronickou adresu s diakritikou. Přesto opakovaně o doručování na tuto adresu žádal. S ohledem na tuto svoji vědomost proto nemohl mít legitimní očekávání, že bude na jím sdělenou adresu s diakritikou doručováno. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 5. 2015, čj. 4 As 76/2015-37), v obdobné situaci „... *využití elektronické adresy pro doručování s využitím diakritických znamének představuje i v tomto případě předem promyšlený procesní postup, který má za cíl komplikovat a protahovat správní řízení, resp. generovat v rámci řízení problémové situace, jež mohou s určitou mírou pravděpodobnosti vést k formálním pochybením správních orgánů, a dosáhnout tak v důsledku toho prekluze odpovědnosti za přestupek.*“

K otázce účelu institutu doručování na elektronickou adresu (tj. urychlení řízení), který nemá sloužit k umožnění procesních strategií vytvářejících prostor pro následné uplatňování námitek procesních pochybení lze poukázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2012, čj. 9 As 100/2012-29, v němž tento soud uvedl, že *„...e-mailová komunikace je přitom charakteristická neprůkazností a nedostatkem garance dojití zaslaných zpráv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu 16. 7. 2015, č. j. 9 As 261/2014 – 44). Účastník řízení, který požádal o doručování na elektronickou adresu podle § 19 odst. 3 správního řádu, proto musí počítat s rizikem nedojití datových zpráv a musí být připraven přijímat případně i písemnosti doručované poštou ve smyslu § 19 odst. 8 a 9 správního řádu. Ještě o poznání větší riziko na sebe bere účastník, který požádal o doručování na emailovou adresu na doméně využívající systému IDN: kromě rizika nekompatibility elektronické podatelny správních orgánů se systémem IDN je zde také zvýšené riziko špatného přepisu. I v posuzované věci použitá adresa sváděla k dojmu, že se jednalo o písarskou chybu a správně měla být zapsána celá bez diakritiky; „kreativní“ účastník by ale mohl zajít ještě dál a použít adresu, ze které její správný zápis není seznatelný ani při nejvyšší opatrnosti (srov. příklad zápisu „<http://www.google.cz>“ a „<http://www.google.cz>“, kde pouhým okem není patrné, že znak „o“ byl v případě první adresy napsán azbukou;“ zdroj: <http://www.háčkyčárky.cz/>.“*

Krajský soud na základě shora popsanych skutkových okolností nemá ani v nyní projednávaném případě pochybnosti o tom, že komplikace s doručováním byla zástupcem žalobce vyvolána záměrně. Nejenže svůj požadavek na doručování písemností na elektronickou adresu ... zmínil „jen tak mimochodem“ v rámci obsáhlého textu, ale současně se správním úřadem elektronicky komunikoval z adresy ... (nikoliv z adresy ..., na kterou žádal doručovat) a ve svých podáních v záhlaví uváděl pouze adresu trvalého pobytu (na kterou mu také nakonec bylo správním orgánem doručováno). Nelze pominout ani fakt, že elektronickou adresu obsahující diakritická znaménka zvolil právě zástupce účastníka vystupující v řízeních před správními orgány často (jak je známo krajskému soudu z dalších řízení), u něhož se tak předpokládá, že mu budou doručovány písemnosti od různých správních orgánů, jejichž úroveň technické vybavenosti může být a často je různorodá. Volba a používání adresy obsahující slova bez diakritiky a současně v průběhu stejného řízení volba adresy s diakritikou, ze které však sám adresát zprávy správnímu orgánu nezasílá, nemůže mít jiný důvod, než právě doručování správního orgánu zástupci účastníka zkomplikovat. Takové manipulace s elektronickými adresami proto nelze označit jinak, než jako obstrukční taktika.

Krajský soud uzavírá, že ze správního spisu jednoznačně vyplývá dostatečná snaha správního orgánu doručit rozhodnutí správního orgánu I. stupně zástupci žalobce. S ohledem na shora uvedené správní orgán I. stupně postupoval v souladu s právními předpisy, doručoval-li po neúspěšném pokusu o doručení na dostupné elektronické adresy prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu trvalého pobytu zástupce žalobce. Ten nebyl při pokusu o doručení zastižen a uloženou zásilku si nevyzvedl. K doručení proto došlo fikcí dne 9. 2. 2015. Proti rozhodnutí bylo možné podat odvolání do 15 dnů, tj. nejpozději do 24. 2. 2015. Odvolání ze dne 20. 3. 2015 proto bylo podáno opožděně a žalovaný jej musel jako opožděné zamítnout.

Pro úplnost lze dodat, že žalobce v replice dále namítal i nesprávný postup a neúčinnost doručení písemnosti správního orgánu I. stupně ze dne 11. 12. 2014 o vyrozumění o možnosti prostudovat spis před vydáním meritorního rozhodnutí o přestupku. K tomu nutno předně podotknout, že tato námitka byla vznesena až v replice ze dne 20. 11. 2015, tj. až po uplynutí dvouměsíční lhůty ke konkretizaci žalobních bodů. Navíc však pro posouzení otázky, zda bylo odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí podáno opožděně či nikoliv, nebyly v této věci významné případné vady při doručování jiných písemností v průběhu správního řízení. Takové vady by byly posuzovány pouze v případě meritorního přezkoumání rozhodnutí správního orgánu.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů soudního řízení nenárokoval.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 30. června 2016

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně